

دولت و سعادت از منظر امام موسی صدر

درآمدی بر مفهوم سعادت و شقاوت
در اندیشه امام موسی صدر

شریف لک زایی

دانشیار گروه فلسفه سیاسی
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

سعادت از مفاهیم اساسی در فلسفه سیاسی اسلامی است و غالب فیلسوفان مسلمان از ابونصر فارابی تا ملاصدرا و پس از آن درباره آن بحث و دیدگاه خود را ارائه کرده‌اند. در دوره معاصر نیز برخی از متفکران به این بحث پرداخته‌اند. امام موسی صدر از جمله متفکرانی است که در این زمینه بحث‌های مختصری دارد و ابعاد مختلفی از سعادت را مورد توجه قرار داده است، اما تا کنون به این بحث از دیدگاه صدر پرداخته نشده است. رویکرد صدر در بحث سعادت عمدتاً مثبتی برآموزه‌های قرآنی است و ایشان از منظر قرآن به بحث سعادت پرداخته است. در ادامه به طور مختصر دیدگاه امام موسی صدر در باب سعادت را در قالب ایده‌ای طرح و از نسبت آن با دولت بحث می‌شود. ایده‌ای که در باب سعادت در آرای امام موسی صدر به نظر می‌رسد این است که در نظر صدر آنچه سعادت انسان را رقم می‌زند اراده و عمل او است. از نظر صدر به طور کلی آنچه که از انسان صادر می‌شود و در جامعه بروز و ظهور پیدا می‌کند و آنچه انسان می‌گوید و می‌شنود تجسم و تبلور اعمال انسان در این جهان است که در جهان دیگر نیز این اعمال در سرنوشت او تأثیرگذار است. از این منظر سعادت و شقاوت در نگاه امام موسی صدر به دست خود انسان رقم می‌خورد. اگر این تلقی اراده‌محور امام موسی صدر از سعادت را بپذیریم دیگر نگاه‌های جبرگرایانه را شاهد نخواهیم بود و انسان مقهور و مجبور نخواهد بود. بنابراین، این ایده مرکزی را به عنوان مهم‌ترین ایده در بحث سعادت در نگاه امام موسی صدر

بازدید از پایگاه نظامی جنبش امل

مطالبه امام موسی صدر از دولت لبنان این بود که امنیت را مقابل اسرائیل تأمین کند و وقتی دولت در این مسئله سستی کرد، امام موسی صدر دست به تأسیس جنبش امل زدند.